

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

LOAHPPARAPORTA

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020
Suomen rakennerahasto-prográmma

Eiseválddi merkemat (doarjaga vuostáiváldi ii deavdde)

Boahtinbeaivi	Diáranummir
Giedahalli	Telefonnummir
Prošeaktakoda	Dilli

1. Prošeavtta vuodđodiedut

Prošeavtta namma Ohcejoga digitálalaš eallinfápmu – uDigi	
Álggahanbeaivi 1.3.2022	Loahpahanbeaivi 30.10.2023
Doaibmanlinnjá 8. REACT-EU EAKR-doaimmat	
Sierramihttomearri 12.1. Unna ja gaskasturrosaš fitnodagaid nannen erenomážit digitalisašuvnna ja ruoná ekonomiiija geahččanguovllus	
Doarjja	
Gollomálla Flat rate 24 %	

2. Doarjaga vuostáiváldi vuodđodiedut

Doarjaga vuostáiváldi namma Ohcejoga giella	
F-dovddaldat (fitnodatdovddaldat) 9129466-4	Prošeavtta WWW-čujuhushus https://www.utsjoki.fi/udigi-utsjoen-digitaalinen-elinvoima-hanke-1-3-2022-30-10-2023/
Oktavuodáolbmá namma Tanja Lepistö	
E-boasta tanja.lepisto@utsjoki.fi	Telefonnummir 0400 151 294.

3. Earát, geat vuostáiváldet doarjaga / Doarjaga endossáhtat

Oasseollašuhtti namma / Doarjaga endossáhta namma	F-dovddaldat (fitnodatdovddaldat)
Oasseollašuhtti namma / Doarjaga endossáhta namma	F-dovddaldat (fitnodatdovddaldat)
Oasseollašuhtti namma / Doarjaga endossáhta namma	F-dovddaldat (fitnodatdovddaldat)

4. Čoahkkáigeassu

4.1 Prošeavtta doaimma ja bohtosiid čoahkkáigeassu
uDigi-prošeakta lea okta Ohcejoga ÄRM-prošeaktaoppalašvuhtti gullevaš prošeavttain. Prošeavtta váldoulbmilin lei ohcat čovdosa, mo fitnodatbálvalusaid fidnešii beaktiilabbon ja mo dat čujuhuvvoše buorebut Ohcejoga giellada guovllu fitnodagaide. Prošeavtta áigge čielggaduvvojedje maiddái

fitnodatovttasbarggu vejolašvuodát eará uhca gielddaiguin ja organisašuvnnaiguin, mat barget fitnodatrávvenbarggu. Dasa lassin prošeavttas smihttojuvvojedje boahttevaš ovttasbarggu vejolašvuodát ja hámit. Prošeavtta oastinbálvalusat adde vejolašvuoda háhkamiidda. Daid bokte prošeavttas huksejuvvui čielga oppalašgovva dain mánggain fitnodatbálvalusain ja daid biedggos sajádagain, mat leat fállun. Dasa lassin prošeavttas gávnnavuvui dat duohtaášši, ahte gielddaid fitnodatrávvejeadjit leat oalle vuorrádusas, go sii galggaše beaivválaš bargguset lassin hálldašit logiid iešguðegelágan bálvalanmolssaeavttuid ja dovdát buot organisašuvnnaid, mat bálvalusaid buvttadit. Oastinbálvalusaid bokte gárvvistuvvojedje maiddá bálvalanbálgát fitnodagaide, mat leat iešguðetlágan dilis. Dasa lassin gárvvistuvvui visuálalaš mále das, makkár siidu bálvalivččii sihke fitnodatdoalli ja fitnodatrávvejeadji buoremus lági mielde. Prošeavtta loahpas beasaimet iskat CRM-tiippa vuogádaga gieldda fitnodatbálvalusain ja -gulahallamis. Dasa lassin prošeavtta mañimus vahkuin huksejuvvui gokčevaš oppalašvuodta dain oassebeliin, mat leat čájehan beroštumi ja álgomuttu čatnašumi joatkit barggu, vai gielddaid ja guovlluidda fitnodatbálvalusaid buvttadeapmi buorrána ja viidu.

Prošeavtta váldoulbmiliidda gulle maiddá ruoná sirdašumi temát. Dat ovddiduvvojedje erenomážit fitnodagaid jierpmálaš energiija geavahančovdosiiguin ja energiija seastima investerenmolssaeavttuiguin. Vejolaš joatkkaprošeavttaid fáddán badjánedje fitnodatrávvenma ovddideami ja vejolaš ortniiduvvama lassin maid bázašfuolahusa, šláddjema ja komposterema temát. Dasa lassin fáddán badjánii buggeluossačielggadeapmi, mas čielggaduvvojit kanálat ja ruhtadanmolssaeavttut. Daiguin beassat eastadit hehttehusaid, mat šaddet dán sakka laskan guoli dihte ja maiddá ávkkástallat dainna ee. turismmas ja borramuššan.

4.2 Prošeavtta eangalsgielat čoahkkáigeassu

The uDigi project is one of the projects of the Utsjoki ÄRM project complex. The project focused primarily on finding a solution that would make business services more efficient and better targeted to companies located in the Utsjoki municipality area. During the project, opportunities for cooperation with other small municipalities and organizations related to business consulting were also investigated and a view was formed on the possibilities and forms of future cooperation. The project's purchasing services made procurements possible, through which a clear overall picture of the numerous business services on offer and their fragmented locations and the fact that the municipalities' Business Advisors are in a tight position where they have to manage up to dozens of different service options and identify all service-producing organizations in the middle of their daily work. Through the purchasing services, service paths for companies in different situations were also drawn up, as well as visual modeling of what kind of site would best serve both the entrepreneur and the business advisor. At the end of the project, we were able to test a CRM-type system as part of the municipality's business services and communication. In addition, in the last weeks of the project, a comprehensive set of entities was formed that have shown interest and initial commitment to continue working to improve and expand the production of municipal and regional business services.

The project also focused on the themes of the green transition, which could be promoted especially through the companies' smart energy use solutions and energy-saving investment options. In addition to the development of business consulting and possible organization, the themes of waste management, sorting and composting and the humpback salmon study, which sought channels and funding options to combat the disadvantages of the rapidly increasing fish and to utilize it, for example, emerged as possible topics for further projects in tourism and as food fish.

5. Prošeavtta dárbu, ollašuhttin ja bohtosat

5.1 Mo prošeakta lihosmuvai vástidit ovddidandárbui ja mo prošeavtta mihttomearit ollašuvve?

Prošeavtta vuolggasadjin ledje Ohcejoga mánggalágan ja fáhkkes hástalusat, mat vuodđuduvve eanaš koronai ja lassin Deanu luossanáli fáhkkes laskamii ja guolástangielluide. Dát čuhce garrasit guvlui stáđasman geasseturismii. Korona dihte turisma ja rádjegávpi vásihedje garra hástalusaid ja váikkuhusat čuhce maiddá bearrašiidda ja sogaide, maid lahtut ledje sihke Norgga ja Suoma bealde. Lassin sis, geat johte barggus Norggas, ledje váttisvuodát.

uDigi-prošeakta gullá Ohcejohkii plánejuvvon fáhkkes ráhkadusnuppástusa oppalašvuhtii. Dáinna oppalašvuodain fidnejedje lasseresurssaid uhca gildii. Lasseresurssaiguin de mearridedje ohcagoahhtit ee. čovdosiid, maiguin movttiidahtit ealahusbargiid ja dálá ja boahttevaš fitnodatdoalliid ovddidit ja oassái rievdaditge fitnodatdoaimmaset deattu, vai dat vuogáiduvaše dillái, mas árbevirolaš luossaturisma lei nohkamin. Dán oktavuodas oidnojuvvui, ahte uhca giella galggašii bastit ođasmahttit ja ovddidit erenomážit fitnodatrávvenma. Rávvenmis galggašii leat nannosut ja viiddit rolla veahkehit fitnodatdoalliid sihke ođđalágan fitnodatdoaimmas ja seammás ávkkástallat juo daiguin bálvalusaiguin, ruhtademiiguin ja

skuvlejumiiguin, mat juo leat fállun. Dasa lassin atnui dehálažžan, ahte juo ovddit prošeavttaid dihkádeami vásttolašvuoda ja ruoná sirdašumi galggašii buktit lagabui fitnodatdoalliid ja sin máhtu. Maiddái digi-vuodot čovdosiid lasiheapmi atnui dehálažžan.

Vai dát oppalašvuodta lihlostuvašii, de prošeakta fertii gárvvistit čielga oppalašgova viiddes oppalašvuodas, man eanagotti iešguđet fitnodatbálvalusbuvttadeaddjit, skuvlenorganisašuvnnat ja BE-bálvalusat fáallet. Dán oppalašvuodas fas fertii gárvvistit ovttá luokká málle, masa lea álki doarjalit ja man gávdná álkit, ja mii doarju fitnodatáššehasaid lassin maid gieldda ealáhusčálli rávvendiliin, mii hukse iešguđege doaibmiide lunddolaš fierpmádaga ja ovttasbargokanálaid. Dasa lassin prošeavttas fertii hábmet bálvalanbálgáid fitnodatáššehasaid várás, geat barget iešguđet eallindilis.

Prošeavtta digitálalašvuhtii laktáseaddji ulbmiliin HubSpot nuvttá iskanáigodat attii buori oppalašgova das, maid buot áššiide digitálalašvuodta addá vejolašvuodaid, jos dábálaš fitnodatrávvema ja prošeavttaid barggut sirdašuvaše HubSpot tiipasaš CRM-vuogádahkii. Dohko čoggogoahat geavaheami mielde data áššehasaid, ja dárbbu mielde maid prošeavttaid birra. Dát data doaimmašii boahteáiggis bures prošeavttaid geavattlaš diehtogáldun omd. iešguđege prošeavttaide ja daid doaimmaide oassálastán fitnodagaide. Lassin vuogádaga bokte lea mángage olbmot álki gávdnat dieđus das, mii áššehassii lea juo mitaluvvon, leatgo áššiide biddjon áigemearit ja leatgo áššehasat reageren dieđuide ja ávžžuhusaide bargat juoidá. Dán tiippa vuogádat doaimmašii maid bures systemáhtalaččat ovdáneaddji fitnodatrávvema bálvalanbálgás báikin, gosa informašuvdna čoggo. Doppe maid sáhtta čuovvut ja dárbbu mielde muittuhit fitnodatdoalli čuovvovaš muttuin.

Vuogádat attášii maid vejolašvuoda ođasbrevii. Ođasbreavain livččii vejolaš garvit dili, main iešguđet prošeavtta ovddasteaddjit fuomáškeahtta sáddedit seamma fitnodagaide iežaset dieđuid. Go ođasbreava pláne bures, de dange sáhtášii juohkit osiide, main iešguđet fitnodatdoalli sáhtášii dingot alces dušše dakkár ođasfáttáid, mat leat su fitnodahkii relevanttat. Digitálalašvuoda ja dan ovddideami dáfus prošeavtta loahppamuttus gávdnui maid buorre ja geavattlaš ovdamearka Oulun seudun Uusyrityskeskus, mas áššehas sáhtta válljet elektrovnalaš kaleandaris Teams-deaivvadeamiid fitnodatrávveaddjiiguin.

Seammalágan doaibmanmálii livččii buorre siktet maid Ohcejogas ja earáge uhca gielddain, main rávveaddjiin leat mánnga iešguđet barggu, maid dihte sii eai leat álo olámuttus doaimmahagas.

Prošeavttas lihlostuvai erenomáš oastinbálvalushákan, man ánsus riegiid čielgasit visualiserejuvvon málle fitnodatbálvalusfálaldagas, dan bálvalanproseassas, digitaliserema hámiin ja vejolašvuodain ja bálvalanbálgáin. Oastinbálvalusain erenomášit bálvalushábmemoasi duogášinformašuvnna čoaggimis liikká bodii čielgasit ovdan maiddái dat, ahte vaikke uhca gielddain leat ollu oktasaš bealit, de leat maid liikká erohusat dikšut ee. fitnodatrávvema, iige njulges ovttasbargu leat vealttekeahtta nu álkit ordnemis. Dása váikkuha ee. dat, ahte oasis gielddain lea sierra ovddidanfitnodat, mii ordne fitnodatrávvema. Leat maid mánggaid gielddaid oktasaš ealáhussuorggi fitnodatbálvalusaid bargojoavkkut, eaige bargojoavkku bargojoavkkuid lahtuin leat vealttekeahtta nu miella viiddidit juo buorre sin gaskasaš ovttasbarggu.

Ovttasbargojearahallamiin badjánii maiddái várrugasvuodta das, sáhttago ealáhusrávveaddji nuppi gieldda bargin juogadit iežas máhtu ja bargoáiggi nuppi gieldda fitnodahkii. Buot ovdalis namuhuvvon fuomášumi ja bohtosat čujuhit dakkár loahppabohtosi, ahte fierpmádaga huksema ja čatnašumi berre joatkit ja ovddidit. Dan barggu váldoulbmilin berre ásahit "Lapin Uusyrityskeskus" nappo neutrála doaibmi, mas leat mánnga oamasteaddji ja mii sáhtta doarjut ja dievasmahttit gielddaid uhca resurssaid mánggabealagit ja goluid dáfus beaktilit. Mánggabealatvuoda ja beaktiviluoda viggamušain berrešii doaibmat omd. nu mo Oulun seudun Uusyrityskeskus, gos fitnodatdoallit sáhttet várret elektrovnalaš kaleandaris omd. álggahanrávvema rávveaddjiin, geain lea astu deaivvadeapmái. Deaivvadeapmi ollašuttuuvuo Teams-deaivvadeapmin. Oulu Uusyrityskeskusa sáhtta muđuige atnit buorin ovdamearkan das, mo gielddaid, oahppolágadusaid ja ovddidanorganisašuvnnaid, nu mo báikkálaš Leader-joavkku bálvalusaid, sáhtta ovttasbarggu bokte fállat ja buktit álkit oidnosii bálvalusaid dárbbasaddjiide.

Uusyrityskeskusiin lea maid iežas sertifikáhta, mii dáhkida doaimma alla kvalitehta. Suomas juo badjelaš 80% ássiin ássat báikkiin, main doaibma Uusyrityskeskus. Dán ektui Lappi seadášii beassat seamma dássái bálvalusaid fidnema dáfus nu johtilit go vejolaš.

Prošeavttas lihlostuvai maiddái prošeavtta ordnen energijagalledemiid, mas prošeaktahoavda galledii ovttas energijaaššedovdiin badjelaš logi iešguđet fitnodagas ja buot giliguovddážiin. Energijaaššedovdis ledje mielde liekkasvuodakamera ja mihtidanrusttegat. Daiguin sáhtii álkit čájehtit doaibmalanjain omd. ráhkadusaid suodđama, menddo vuollegis dahje alla temperatuvrraid ja áibmomolsuma beaktiviluoda. Geavattlaš fuomášumi rahpe čalmmiid, ja mánnga fitnodagas movttiidedje čuovvugoahit daid áššiid dárkileappot ja muddet giddodatteknihka energijja seastima dihte. Maiddái investerenhállu badjánii, go háhke ee. áibmoliggenpumppaid, beaivvášpániid ja molso ođđa energijabeaktiviluoda čuovvanganasaid ja liggerhápmái. Seamma áššit gieđahallojedje maiddái gilliid dilálašvuodain, main ledje goittotge vádjit oassálastit. Energijagalledemiin lei mielde maid TTY-prošeavtta materiála. Materiála juohkima viggamuššan lei movttiidahttit fitnodatdoalliid várret TTY bokte konsultašuvnna, maiguin omd. energijainvesteremiid plánemis ja rehkenastimiin beasašii vel guhkelii.

Seamma galledemiin čielggaduvvojedje maiddái iešguđegelágan ruoná sirdašumi dárbbut ja erenomášit dat, main oassálastit oidne eanemusat váilevašvuodaid ja dárbbuid. Gieldda bázahusfuolahusa ja bázahussladdjema dilli badjánedje čielgasit ovddidanárbbun dán oktavuodas. Goalmát lihlostuvvan

áššin uDigi-prošeavttas sáhtta atnit dán prošeavtta, Urbaser Oy ja Leader Pohjoisin Lappi ry oktasaš Teams-dilálašvuoda, mas gieđahallojedje energiijagalledeamis badjánan dárbbut ja sávaldagat. Dilálašvuoda bokte bohciidedje ee. energiijabeaktilvuhtii laktáseaddji investerenprošeaktaságastallamat Leader-joavkkuin. Boahhtevaš ovddidanáššin bázi vel jurdda bázašusčielggadeamis, mainna árvvoštallojuvvoše fitnodagaid jahkásaš bázašusmearit iešguđet bázašusšlájá mielde. Dán maŋŋa bázašusfitnodagain livččii vejolaš bivdit oktasašfálaldaga mánga fitnodaga bázašusaid fievrredeapmái. Njealját lihkosmuvvan ášši lei ovtasbarggu álgaheapmi norgalaš ealáhus- ja ovddidandoaimiiguin. Ovtasbarggu ja fierpmádaga viiddideami ja čiekŋudeami dihte ee. mánga prošeavtta ja norgalaš doaibmi lágidedje oktasaš Cross border business LAB -dáhphusa miessemánus. Dáhphus lágiduvvui Hotealla Ohcejogas ja eandalii norgalaš ovddasteaddjiid stuorra oassálastimeari lei heahkastuhtti. Gulahallan ja čuovvovaš oktasašdáhphusaid plánen lea joatkašuvvan maid turismii vuodđuduvvan Cross border -dáhphusa maŋŋa.

Prošeavttas eahpelihkosmuvvan áššin dahje eahpelihkkun sáhtášii muhtin muddui atnit dan, ahte Ohcejoga mánga prošeavttas molsašuvve prošeaktaáigodagas mánga bargi. Dan mielde prošeavttaid áigeplánat ja doaimmat spiehkkašgohte nubbi nuppis. Vaikke prošeaktaovttasbargu lassánii ja prošeaktahoavddat ja -koordinátorat oahpásmuvve guhtet guoibmáseaset ja prošeavttaide buorebut, de dat, ahte doaimmat ollašuhttojedje eará áigge, goazai muhtin muddui geavattaš ovtasbarggu. Seammás mánggat prošeaktadoaimmat ja -gulahallamat guske dávjá seamma fitnodagaid ja fitnodatdoalliid, man dihte dat váibagohte ja dolkagohte prošeaktadoaimmaide.

Prošeakta eahpelihkosmuvvai maiddá das, ahte benchmarking-doaimmat eai ollašuhtton ollenge dakkár viidodagas go lei plánejuvvon. Ođđajagimánus 2023 ollašuhtton golmma unna gieldda (Pello, Posio, Pelkosenniemi) benchmarking-galledeapmi attii olu jurdagiid ja ideaid boahhtevaš galledemiid plánema ja ollašuhttima várás. Dađi bahábut mokta ii darvahan vejolaš oassálastiide. Njukčamánu álggus prošeavtta bokte prošeaktahovdii fálojuvvoi vejolašvuodta oassálastit eallinfápmohovddain Girkonjárgga Konferánsii deaivvadit norgalaš doaibmiiguin. Eará oassálastit eai vuolgán mielde. Doaibmiide (fitnodatdoalliit, gieldda eallinfápmolávdegotti lahtut, virgehálddašeaddjit, eará heivvolaš prošeaktabargit) fálojuvvoi vejolašvuodta oassálastit maid galledemiide, main sii livčče oahpásmuvvan dárkilabbot ee. Pyhätunturi guovllu ja Pelkosenniemi gieldda fitnodatbálvalusaid buvttadeapmái ja prošeaktadoaimmaide. Lassin sii livčče oahpásmuvvan sihke Anára ja Soađegili fitnodatbálvalusaid buvttadeapmái, muhto daidda eai lean oassálastit. Ulbmilin lei ordnet maid galledemiid, main livčče fitnan ee. Business Roavvenjárggas ja House of Laplandis ja maiddá fitnodatdoalliid Lapin Yrittäjiiid luhte ja laktojuvvon dasa oassálastin gieldda njunnošiid oavvilduvvon Kunnallisjohto seminárii. Seminára goittotge sirdojuvvoi idjadansajiid vátnivuoda dihte Lahtii ja benchmarking-oppalašvuoda fertii smiehttat fas ođđasit. Muđui viggamuššan lei ordnet seammasullasaš sisdoaluin benchmarking-galledeami maid ovtasbarggus Teno Outdoor -prošeavttain. Dán galledeapmái čohkkejuvvojedje Lappi guvlu ruhtaduvvon sihkkelastinmátkeprošeavttaid ovddasteaddjit muitalit, mo sihkkelastinturisma oidno sin guovlluin. Lassin livččii leamašan galledeapmi fitnodatbálvalusbuvttadeaddjiid luhte, muhto dänge doibmii eai lean oassálastit.

Maiddá prošeavtta loahppaseminára oassálastimeari lei hui uhcci. Dán livččii muđuid sáhtán atnit prošeavttas eahpelihkosmuvvan áššin, jos uhca oassálastimearrái ii livčče gullan gieldda iežas prošeaktadoaibmiid lassin nuorra fitnodatdoallibárra, gii lea fárren Gáregasnjárgii ja gean mánggaide gažaldagaide vástiduvvui loahppaseminára áigge. Dáinna láhkai seminára ovddidii bára álggahit fitnodatdoaimma.

Benchmarking-galledemiid eahpelihkosmuvvan muitala lagamustá das, ahte fitnodatdoalliin ii leat hálgu iige vejolašvuodta luovvanit iežaset barggus galledemiid várás. Barggus jávkan mearkkaša fitnodatdoallái veagalge dietnasa massima. Lassin dat várre muitala das, ahte mánggaid prošeavttaid dieđut ja gulahallanolbmot eai leat čielgasit spiehkkašan nubbi nuppis fitnodatdoalli oainnus. Várre maiddá benchmarking-galledemiid plánejuvvon sisdoalut sisttisdoalle liiggás olu áššiid ja sisdoalut ledje nu dárkilat plánejuvvon, ahte fitnodatdoalliit eai atnán daid nu miellagiddevažžan ja dakkárin, ahte dat guoskkaše sin. Jos sullasaš prošeavttat, maidda gullet benchmarking-doaimmat, vel bohtet, de seahtá mearridit benchmarking-mátke áigi seammás prošeavtta álggus. Lassin seahtá jearahallat aktiivvalaččat olles prošeavtta áigge fitnodatdoalliin evttohusaid gosa dahkat mátke ja makkár sisdoallu das livččii. Dáinna láhkai sáhtášii čatnat oassálastiid mielde guhkkit áigái.

Sisdoalu dáfus prošeakta lihkosmuvvai viehka bures. Mánggabealat prošeaktaplána, mii deattuhii mánggaid áššiid, lei loahpa loahpas oalle čielga oppalašvuodta. Dat fála mánggaid ovtasbargovejolašvuodaid eará Ohcejoga prošeavttaiguin. Prošeavtta deháleamos boadusin riegiid sihke bálvalanbálgá plána fitnodatbálvalusaid dáfus ja oppalašoidnu dain mánggain fitnodatbálvalusaid oasážiin, maid buot gieldda fitnodatrávveaddji berrešii dovdat, vai son sáhtta bálvalit fitnodatdoalliid buoremus lági mielde. Dáid bohtosiid mielde čielggasmuvai oaidnu das, ahte giige ii rievtti mielde bastte hálldašit ná stuorra oppalašvuoda doarvái vuđolaččat. Danin veahki galggašii fidnet fierpmádagas ja fierpmádaga galggašii organiseret boahteáigge Lappis nu, ahte dat livččii stáđđaset, ahte dasa livččii álki doarjalat ja dan gávnašii álkit. Dát doaimmašii ođđafitnodatguovddážiid málliin. Lappi mállii sáhtášii liikká gullat lassin vel omd. bálvalanhábmema elemeanttat, maiguin sihkkarastujuvvošii, ahte prošeavttat ja bálvalusat vástidit doaibmiid duohta dárbbuid ja doaibmanvugiid. Lassin galggašii váldit vuhtii ain dábálu servodatlaš

fitnodagat ja oasusgottit, mat leat juridihkalaš oainnus fitnodagat, muhto maid doaibmanvuogit leat dávjá govttolabbot ekonomalaš vuoittu háhpohallama dáfus.

5.2 Maid njuolggobohtosiid prošeakta ollašuttii? Mat váikkuhusat bohtosiin leat?

Njuolggobohtosiin ilosmahtii erenomážit mánggaid fitnodagaid beroštupmi energiija seasti investeremiidda ja doaimmaide. Prošeavtta áigge álggahuvvui goit okta liggerhámii molsuma investerensplána, goit okta áibmoliggenpumppaid investerensplána, okta áibmomolsuma ja liggema automatiserema háhkanplána, okta álgosaš buvttadanlanja čuovgganasaidd molsunplána ja vel stuorra fitnodatlanjaid olles dálloidehne muddema ođasmahttin- ja beaivádanplána. Dasa lassin fitnodatdoallit beroštuvve vuogiin, mat muitalit ja čájehit ja maiguin sáhtta muddet sin fitnodatlanjaid boahtináimmu temperatuvrra, geavahančázi temperatuvrra ja láhtteliggema, ja maiddái dáid doaibmanáiggi muddenevevuođa. Vuordimis lea, ahte dáiguin oahpaiguin ávkkástallo maid boahteáigge. Dáinna láhkai fitnodagat sáhttet seastit energiijagoluid ja buoridit iežaset gánnáhahttivuođa. Seammás dát doaimmat sáhttet addit fitnodagas posiitiiva fitnodatgova.

Dasa lassin stuorra loahppageasi valáštallandáhpáhus Kaldoaivi Ultra Trail almmuhii uDigi-prošektii hálus ovddidit iežaset dáhpáhusa ain vásttolaččabun ja dakkárin, mii váldá báikkálaš kultuvrra ja servošiid eanet mielde. Dán lassin dáhpáhusa ordnejeaddjit háliidedje bidjat eanet resurssaid oktasá fierredemiide, vai priváhtta biilavuodjin geahppánivččii, ja maiddái buoridit dáhpáhusa bázašuoalahusa. Dát ovdánupmi ovddiduvvo juogo dáhpáhusa iežas Leader-prošeavttain dahje Ohcejoga oktasáprošeavttain, mii gokčá mánga dáhpáhusa. Dán birra ráđđadallojuvvo dál báikkálaš Leader-joavkkui. Kaldoaivi Ultra Trail - dáhpáhus lea ordnejuvvo Ohcejogas juo viđa jagi áigge, ja dáhpáhus lea sakka sturron. Dáhpáhusa ekonomalaš mearkkašupmi guovllu idjadan- ja borramušbálvalusaide lea juo čielggas. Vai dáhpáhusa boahhtevaš stuorrun lea vejolaš, de lea erenomáš dehálaš ovddidit fierredemiid ja bázašuoalahusa ja lasihit ovtasbarggu guovllu doaibmiiguin. Dát maid čuovvu bures báikegotti vásttolaš turismma temáid. Njuolggoboadusin sáhtta atnit maid Sweco čielggadeami Ohcejoga gielda guovllu investerensplána birra. Čielggadeapmi hástti ráđđejeddji jurdaga das, ahte guovllut, maid galggašii ovddidit, galggaše leat dálá gillguovddášiid lahkosis. Seammás čielggadeapmi maid nannii gielda doaibmiid dárbbu oktilašvuhtii, strategiija ja višuvnna čielggasmahttimii ja oppalohká hukset Ohcejogas báikki, mii lea turismainvestereaddji oainnus luotahahtti ja man diliid sáhtta einnostit.

Bohtosiid olaheami oainnus hástalus lei muhtin muddui gávdnat buori ovtasbargohámi Teno Outdoor - prošeavttain, vaikke guktot prošeavttat guoskkahedje buori muddui seamma fitnodagaid. Oktasaš benchmarking-mátkki eahpelihkosmuvvama lassin prošeavttaid doaimmat, mat dáhpáhuve eará áigge ja dat, ahte loahppamuttus Teno Outdoor -prošeakta doaimmai veháš áigge almmá prošeaktahoavdda, bukte hástalusaid ovtasbargui.

5.3 Mo ohcamuša ulbmildoaimmat jotkojuvvojit ja mo bohtosiiguin ja vásáhusaiguin ávkkástallojuvvo prošeavtta maŋŋá?

Fitnodatbálvalusfierpmádaga dahje juobe -organisašuvnna boahhtevaš ovddideapmái prošeavtta hámis orru leamen beroštupmi ee. skuvlenorganisašuvnnain ja maiddái guovllu Leader-joavkkus. Dan doaibmanguovlu gokčá Davvi-Lappi guovlogotti lassin olles Nuorta-Lappi guovllu, earret Posio. Doaibmanjoavkku strategiijas deattuhuvvojit sakka davi ealáhusat ja maiddái fierpmádagat, ovtasbargu ja daid bokte badjaneaddji innovašuvnnat. assin digitalisašuvdna ja fitnodagaide čujuhuvvon skuvlejumiit aitosá fitnodatdoarjagiid lassin.

uDigi-prošeavtta vásáhusat sirdašuvvet Leader-jovkui bargiid molsašuvvama mielde. uDigi-prošeaktahoavda sirdašuvvá Leader-joavkku doaibmajodiheaddjin golggotmánu 2023 áigge. Álgosaččat Lapin Yrittäjien doaimmahoavda Ella-Noora Kauppinen, Kasvun Kaverit Oy doaimmahoavda Johannes Vallivaara, Omistajanvaihdos-prošeavtta Seppo Selmgren, Yhteiskunnallinen yrittäjyys -prošeavtta Annika Sipola, Leader Duottar-Lappi Johanna Koivumaa ja moadde eará gielda jodiheaddji leat soahpan joatkit ovtasbarggu ja "lappilas ođđafitnodatguovddáša" plánema, nu mo uDigi lea barggu álggahan. Davvi- ja Nuorta-Lappi guovllu Leader-doaibmanjoavku sáhtášii koordineregoahtit vejolaš joatkkaprošeavtta ja sihkarastit, ahte uDigi-prošeavttas čohkkejuvvo fuomášumiit váldojuvvojit vuhtii. Dalle beassat johtilabbot joatkit fitnodatbálvalusaid fierpmádatnannema ja vejolaš orniiduvvama.

Prošeavtta maŋimus doaibma čatnasa muhtin muddui dan diliid, mas prošeavtta čállin álggahuvvui. Váttisvuođaid gielda ealáhusaide buvttii Atlántta luossanáli hedjoneapmi, iige dili leat dás prošeavtta áigge olu buorránan, earret lassin lea boahhtán buggeluossa. Dan vuosttas geasi stuorra goargun lea dál vásihuvvon. Buggeluosaid goargunuma eastadeami sadjái leat juo badjánan jurdagat ja ideat, mo buggeluosain sáhtášii ávkkástallat sihke turismmas ja biebmoguollinge. Seammás fuolla lea boahhtán maid guollebázašuoahain, mat háisot, mat luitet ollu biebmávdnasiid johkii ja buktet earáge váivves čuovvumušaid beaktilis bivddus fuolakeahtta. uDigi maŋimus oastinbálvalusdoaibma lei diŋgot čielggadeami iešguđegelágan prošeaktaplánenvevuođain, mo ávkkástallat buggeluosain ja elimineret vahágiid. Dát čielggadeapmi báhcá prošeavtta nohkama maŋŋá gildii, vai iešguđet doaibmi sáhtta dan atnit ávkin.

Prošeavttas lihkosmuvvan áššin ja buorin geavattaš doaibman sáhtta atnit prošeavtta álgomuttus gárvvistuvvon fitnodatbálvalusfierpmádaga govvádusa. Ovtain govain dát čájeha mánggaid bálvalusbuvttadeaddjiid. Dáinna govain prošeavttas leat sáhtán gávnahit ovtas čanusjoavkkuiguin, man

viiddis suorgi ja ahte lea dárbu bargat juoidá, vai dat čielggasmuvvá. Seamma govva lea leamašan maid prošeaktahoavdda lanjas távvalin muiituheamen suorggi viiddisvuodas ja das, man olu mánggamohkkábun oppalašvuolta orru fitnodatdoalli geahčanguovllus, gii lea easkka álggaheamen dahje ovddideamen iežas fitnodatdoaimma. Jos ovddidanbarggu ámmátolbmui lea hástaleaddji hámuhit mánggaid bálvalusaid ja bálvalusbuvttadeaddjiid, de mo ii sáhttit vuordit, ahte fitnodatdoalli bastá dan bargat ja oázžut buot veahki ja doarjaga, mii sutnje gullá.

Jos juoidá sáhtášii vel bargat eará lánkai, de livččii várra leamašan jierpmálaš váldit oktavuoda juo prošeavtta álgomuttus vejolaš ovtasbargoguimmiide, vai boahttevaš joatkkaovddideapmi sihkkarastojuvvošii. Dán lánkai sis livččii fidnen juo ovddalgihtii eanet rávvagiid das, makkárat dálá ja árvaluvvon boahttevaš dárbbut ja daid čovdosat livčče.

5.4 Ollašuvvaigo prošeakta plánejuvvon eatnandieđalaš guovllus dahje mo guovlu vejolaččat rievddai? Juvssaigo prošeakta plánejuvvon ulbmiljoavkku vai bohtego dása rievdadusat? Ledjeho eará rievdadusat, mat laktásedje prošeavtta ollašuhttimii?

Prošeakta ollašuhttui Ohcejogas ja čanusjoavkkuide viidásabbot Lappi guovllus nappo prošeaktaplána mielde. Prošeavtta dehálamos ulbmiljoavkui gulle Ohcejoga fitnodagat. Prošeavtta bargoaigi lea gollan veháš maid norgalaš doaibmiiguin gulahallamii. Dátge lei váldojuvvon vuhtii juo prošeaktaplána doaimmain ja ulbmiliin.

6. Čuovvundieđut

6.1. Ollašuvvego ohcamušas ovdanbukton (čuokkis 12) numerálalaš ulbmilat? Mas vejolaš erohusat bohte? Man dihte dain ledje vejolaš erohusat?

Prošeavtta ulbmilin lei olahit guokte fitnodaga, mat álggahit TKI-doaimma dahje TKI-ovttasbarggu universitehtaiguin, allaskuvllaiguin dahje dutkanlágádusaiguin.

Dán ulbmila prošeakta ii ollašuhtán. Aitosá TKI-doaimma ja TKI-ovttasbarggu sadjai fitnodagaid dárbbut orro guoskamin vuodđodoaimmaid ovddideami. Dása gulle sihke energijja seastima ja ođđa bálvalusaid ja áššehasjoavkkuid gávdnama hástalusat. Prošeavtta bokte lea gárvánan čielggadeapmi buggeluosa birra, ja dát fas sáhtá dihkádit lunddolaš geainnuid TKI-doaimmaide ja -ovttasbargui. Maiddái prošeavtta joatkkaplánat ovddidit fitnodatbálvalusaid, hukset fierpmádagaid ja juobe ortniiduvvat čatnasit TKI-ovttasbargui ee. Lappi ámmátallaskuvllain.

6.2 Mo indikáhtorat ovddidedje prošeavtta ollašuhttima? Mat indikáhtorat livčče dorjon ollašuhttima buorebut? Maid iežas čuovvundieđuid dahje indikáhtoriid prošeakta anii ávkin?

Ásahuvvon numerálalaš ulbmilat doibme prošeavtta duogášulbmilin, muhto dat eai jur stivren aitosaš doaimmaid olahit TKI-doaimma. Nuppe dáfus dieđusge bálvalanmáile ja bálvalanbálgáid huksen ja digitálalaš bargoneavvuid iskkadeapmi ja daiguin ávkkástallan leat leamašan innovatiivvalaš doaimmat. Viggamuššan lea leamašan hukset alladat kvalitehta doaibmanproseassaid ja váldit seammás vuhtii báikkálaš diliid. Dat eai goittotge leat vuolgán johtui fitnodagain.

Prošeavtta iežas čuovvundiehtun vurkejuvvojedje fitnodagat, mat leat oassálastán doaimmaide.

7. Ohcci máhttu, prošeavtta riskaárvoštallan ja stivrenjoavku

7.1 Mo prošeakta lasihii doarjaga vuostáiváldi prošeaktabarganmáhtu ja prošeavtta sisdollui gullevaš temá máhtu?

Ohcejoga giella lea hárvánan prošeaktahálddašeaddji, vaikke ÄRM-prošeaktaoppalašvuoda áigge gieldas ja prošeavttain molsašuvvege mánnga bargi. Prošeakta goittotge lasihii mánggaid olbmuid prošeaktamáhtu. Lassin ealahussuorggi bissovaš bargiid ja prošeaktabargiid prošeavttaid sisdollui gullevaš máhttu lassánii prošeavttaid oktasaš čoahkkimiin.

7.2 Ollašuvvego prošeavtta áigge ovddalgihtii árvaluvvon dahje eará riskkat ja mo daidda reagerejuvvui?

Prošeavtta áigge vuhtui čielgasit, ahte fitnodagat ledje dolkan prošeavttaide, ja dán dihte lei maid passiivvalašvuolta. Áigi ovdal ÄRM-prošeavttaid lei maid hástán guovllu fitnodatdoalliid. Danin daid mokta ja resurssat ovddidit juoga ođđa ja oahppat lei gaskkohagaid uhcánačča alde, ja lassin dat eahpidedje prošeavtta doaimmaid. Prošeakta vikkai čoavdit hástalusaid nu čielga ja geavatláš doaimmaiguin ja daid birra dieđihemiin, go vejolaš.

7.3 Mo stivrenjoavku doarjui prošeavtta ollašuttima? Mainna láhkai stivrenjoavku árvvoštalai prošeavtta leat lihkosmuvvan?

Prošeavtta stivrenjoavkku lei muhtumin váttis fidnet čoahkkanit, dasgo mánggat doaibmit ledje maid eará prošeavttaid stivrenjoavkkuin mielde ja sis lei maid hoahppu iežaset bargguid dihte.

7.4 Mo ulbmiljoavku vásihii prošeavtta? Guđelágan máhcahaga ulbmiljoavku attii?

Prošeavtta máhcahagain buoremus lei “vuosttas háve prošeakta, mas lea ávki”. Máhcahat laktásii energijagalledemiide, main fitnodagat ožžo rávvagiid ja bagadallama. Prošeaktahoavda lea ožžon maid áibbas nuppelágan máhcahaga.

Eatnašat máhcahagain leat leamašan goittotge viehka movttegat ja áššálaččat, vaikke liikká oassi prošeavtta doaimmain ja erenomážit čállojuvvon plánain ja čielggademiin leat vásihuvvon gáiddusin fitnodatdoalli árgga geahččanguovllus.

8. Horisontálalaš ulbmilat

8.1 Sohkaabeliid dásseárvu

	Juo	li	Ákkastallan (bákkolaš čállingieddi)
Prošeavttas dahkkui doaibmabirrassa analysa sohkaabealleoainnu dáfus		x	ii gullan prošeaktaplánii
Sohkaabealleoaidnu váldui vuhtii prošeavtta doaimmas (dahkat váldorávdnjín)		x	ii gullan prošeaktaplánii, vaikke ee. stivrenjoavkku lahtuid válljema ulbmilin lei dássettolaš juohku
Prošeavtta váldoulbmil lei sohkaabeliid dásseárvvu ovddideapmi		x	ii gullan prošeaktaplánii

8.2 Suvdilis ovdáneapmi

Ekologalaš suvdilvuotta	Njuolggo váikkus	Eahpenj uolggov áikkus	Ákkastallan (eaktodáhtolaš čállingieddi)
Luondduriggodagaid geavahusa suvdilvuotta			Energijja seastin ja ođđa liggerhámit ovdáneadje prošeavtta áigge
Dálkkádatnuppástusa dagahan riskkaid geahpedeapmi			Energijja seastin ja ođđa liggerhámit ovdáneadje prošeavtta áigge
Šaddogeardi, ealánat ja luonddu mánggaláganvuotta			
Bajoš- ja vuoddočázit, eanavuoddu ja áibmu (ja šaddovistegásat)			
Natura 2000 -prográmma ulbmilbáikkat			
Ekonomalaš suvdilvuotta	Njuolggo váikkus	Eahpenj uolggov áikkus	Ákkastallan (eaktodáhtolaš čállingieddi)
Materiálat ja bázasusat			Prošeavtta áigge badjánii beroštupmi šláddjemii, ođđasitatnui ja fitnodagaid komposternevejolašvuodaide
Ođasmuvvi energijagálduid geavaheapmi			Beaivvášpanelaid ja eanaliggema leat geavahišgoahhtimen goit guovtti fitnodagas
Báikkálaš ealáhusráhkadusaid suvdilis ovddideapmi			Fitnodatrávvema ovdáneapmi ja viidun ja investerenčielggadeami, gieldastrategijja ja eanapolitihkalaš prográmma rámmat buoridit báikkálaš ealáhusráhkadusa
Ávnnasmeahtun buktagiid ja bálvalusaid ovddideapmi			Bálvalanbuktagat ja erenomážit turismabuktagat leat eanaš ávnnasmeahtumat
Lihkadeapmi ja logistihkka			

Sosiálalaš ja kultuvrralaš suvdilvuohta ja ovtaveardásašvuohta	Njuolggo váikkuhus	Eahpenj uolggov áikkuhus	Ákkastallan (eaktodáhtolaš čállingieddi)
Buresveadjin			
Dásseárvvu ovddideapmi			
Servodat ja kultuvrralaš ovtaveardásašvuohta			Prošeaktadoaimmat ledje rahpasat buot báikki fitnodagaide
Kulturbiras			
Birasmáhttu			Prošeavtta ruoná sirdašumi doaimmat lasihedje birasmáhtu

9. Almmolašvuohta, dieđiheapmi ja oktavuodát eará prošeavttaide

9.1 Mo prošeakta oidnui almmolašvuođas? Mo prošeavtta birra dieđihuvvui?

Prošeakta lei okta Ohcejoga stuorra prošeaktaoppalašvuođa prošeakta, mii ollašuhtui oasseáiggebargguin ja oastinbálvalusaiguin. Prošeavtta doaimmat čujuhuvvojedje vuosttas sajis fitnodagaide, nu ahte mediafuomášumi prošeakta ii ožžon, jos dat ii oastán almmuhansaji ja dieđihan ieš aktiivvalaččat. uDigi doaimmaide leat ostojuvvon almmuhansajit báikkálaš Inarilainen-aviissas. Doaimmaid birra lea dieđihuvvon aktiivvalaččat maid dái Ohcejoga gielda iežas kanálain (neahtasiiddut, Facebook) ja Ohcejoga čoahkkebáikkiid Facebook-joavkkuin. Mediabeaggima mearri vástidii vuordámušaid, dasgo prošeavtta ulbmiliidda ja doaimmaide eai gullan stuorra álbmotdilálašvuođat.

9.2 Maidda prošeavttaide dahje prošeaktaollisvuođaide prošeakta laktásii doaimma dáfus dahje muđui ja mo?

(Merke maid ohcamušnummiriid dahje prošeaktakodaid.)

Geavatláš doaimmat ja ovtasbarggut uKoordinaatio-prošeavttain ja uYritys-prošeavttain ledje dehálepmosat. Dieđuid juogadeapmi ja dilálašvuođaid ja doaimmaid plánen manai eanaš bures, ja doaimmat čatnasedje viehka bures nubbi nubái. Prošeavtta ulbmilin lei nana ovtasbargu Teno Outdoor -prošeavttain, muhto dát ii ollašuvvan nu ollu go lei áigojuvvon. Sivvan lei dat, ahte prošeavttat doaimmaideasetguin ovdánedje eará áiggiid. Erenomáš váivi lei oktasaš benchmarking-mátkki šluhtten.

10. Materiála seailuheapmi

10. Gos prošeavtta materiála seailuhuvvo dahje arkiverejuvvo Oktavuodáolbmo oktavuodáváldindieđut

Ohcejoga gielda, Luossa 1 a, Ohcejohka.

11. Čuvvosat

11. Čuvvosat

12. Golloárvvoštallan ja ruhtadanplána ollašuvvan (li devdojuvvo, Diehtovuogádat buktá dieđuid automáhtalaččat, go fasiliatehta gárvána.)

GOLUT	Oktiibuot €	
1. Bálkágolut		
2. Oastinbálvalusat		
3. Ávdnasat, dárbašat ja dávvirat		

4. Mátkegolut					
5. Mášen- ja rusttetinvesteremat					
6. Visttit ja eanaguovllut			RUHTADEAPMI	Oktiibuot €	% netto-ruhtadeamis
7. Eará golut			1. EAKR- ja stáhta ruhtadeapmi		
8. Dábálaš golut			2. Gielddaid ruhtadeapmi		
Golut oktiibuot			3. Eará almmolaš ruhtadeapmi		
9. Boađut			4. Priváhta ruhtadeapmi		
Nettogolut oktiibuot			Ruhtadeapmi oktiibuot		